

บทที่ 2

กรอบแนวคิดทางทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 กรอบแนวคิดทางทฤษฎี

แนวคิดถึงทางทฤษฎีในการศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการนำทรัพย์สินทางปัญญามาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ซึ่งจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับการลงทุนที่มีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ

1) ทฤษฎีการพัฒนาเศรษฐกิจของ โจเซฟ ชุมปีเตอร์ (Josept Suchumpeter)

ในการวิเคราะห์กระบวนการพัฒนา ชุมปีเตอร์ ให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการ ที่ทำหน้าที่เป็น Innovator หรือผู้ที่นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการผลิตในรูปแบบต่างๆ เช่น นำสินค้าใหม่ๆ เข้ามาสู่ระบบเศรษฐกิจ มีการใช้วิธีการผลิตแบบใหม่ เปิดตลาดใหม่ แสวงหาวัตถุดิบใหม่ๆ ดังนั้นสิ่งที่สำคัญยิ่ง 2 ประการสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจ คือ ผู้ประกอบการ (Entrepreneur) และการนำเอาสิ่งประดิษฐ์คิดค้นมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ (Innovation)

นอกจากนั้นเขายังเชื่อว่าเงินทุนสำหรับการพัฒนาไม่เพียงมาจากการออมของบุคคลต่างๆ แต่ยังมาจากการสร้างสินเชื่อ (เครดิต) ของธนาคารด้วย เขาอธิบายว่าในขณะที่ระบบเศรษฐกิจอยู่ในสภาพมีการจ้างงานเต็มที่ การประดิษฐ์คิดค้น และการนำเอาสิ่งประดิษฐ์มาใช้ประโยชน์ หรือการเปลี่ยนแปลงที่กระทำโดยผู้ประกอบการ จะทำให้ราคาปัจจัย (เช่น ค่าจ้าง ค่าเช่า ฯลฯ) สูงขึ้น การแย่งใช้ปัจจัยทำให้ผลผลิตด้านอุปโภคบริโภคลดลง และนี่ทำให้เกิดการออมแบบบังคับ (Forced Saving) ซึ่งจะมีผลต่อการลงทุน (แต่การสะสมทุนแบบนี้มีจำกัด) โดยที่ปริมาณเงินตราก็ยังคงขยายตัวต่อไปได้ด้วยการขยายสินเชื่อของธนาคาร ดังนั้นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จก็อาจจะมีโอกาสขาดทุนส่วนนี้ การลงทุนที่แท้จริงจะเกิดขึ้น (ซึ่งถ้าปราศจากการสร้างสินเชื่อ การขยายการลงทุน ย่อมเป็นไปได้) (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, "การพัฒนาเศรษฐกิจเบื้องต้น (Principles of Economic Development)," <<http://e-book.ram.edu/e-book/e/EC362/EC362-6-1.pdf>>, 2001, pp.186-187.)

2) บทบาทและอิทธิพลของทุนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

ทุนเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ นักเศรษฐศาสตร์จำนวนมากได้อธิบายถึงบทบาทของทุนในด้านต่างๆ โดยสามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

2.1) การสะสมทุนทำให้ศักยภาพในการผลิตของระบบเศรษฐกิจสูงขึ้น

2.2) การสะสมทุนช่วยรักษาหรือยกระดับความเป็นอยู่ของคนในสังคม โดยจะช่วยเพิ่มความสามารถในการผลิตของสังคมให้สอดคล้องกับการขยายตัวของประชากร

2.3) การสะสมทุนช่วยให้ระบบเศรษฐกิจมีเสถียรภาพมากขึ้น โดยทำให้ระบบเศรษฐกิจสามารถผลิตได้เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้เกิดการพัฒนาคโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ความสามารถในการพึ่งตนเองดังกล่าว ล้วนแล้วแต่จะช่วยให้ระบบเศรษฐกิจมีเสถียรภาพมั่นคงขึ้น คือ จะได้รับผลกระทบจากความผันผวนในเศรษฐกิจโลกน้อยลง (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, "การพัฒนาเศรษฐกิจเบื้องต้น (Principles of Economic Development)," <<http://e-book.ram.edu/e-book/e/EC362/EC362-4-1.pdf>>, 2001, pp.82-85.)

3) ทฤษฎีทรัพย์สินทางปัญญา (Theories of Intellectual Property) ของ William Fisher

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญามีมากมาย แต่ที่เกี่ยวข้องที่สุด และสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในแง่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องสิทธิ พฤติกรรมของเจ้าของสิทธิ ผู้นำสิทธินั้นไปใช้ และสังคม โดยสรุปจากความคิดเห็นของนักเศรษฐศาสตร์ที่นำทฤษฎีต่างๆ มาอธิบายได้ 4 ทฤษฎี ดังนี้

3.1) อรรถประโยชน์นิยม (Utilitarianism) คือ สิ่งที่ทำออกมาต้องเป็นที่ยอมรับของสังคมส่วนใหญ่ แม้จะมีกลุ่มคนที่ไม่ยอมรับ หรือไม่ได้รับประโยชน์ แต่สังคมได้สวัสดิการสูงสุด ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามปัจจัยต่างๆ เช่น ค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณี สิ่งแวดล้อม และสภาพเศรษฐกิจ เป็นต้น ตัวชี้วัดว่าสังคมยอมรับหรือไม่ดูจากความเต็มใจที่จะจ่ายเงินซื้อสินค้า หรือบริการนั้น ทำให้ทั้งผู้ผลิต และผู้บริโภคต่างก็ได้รับความพอใจส่วนเกิน (Surplus)

3.2) ทฤษฎีด้านแรงงาน (Labor Theory) คือ การให้รางวัลต่อผู้ที่สร้างสรรค์งาน ทำให้เกิดแรงจูงใจในการสร้างสรรค์ ไม่ให้ผู้อื่นมาเอาเปรียบจากผลงานของตน

อุปสงค์แรงงาน คือ จำนวนแรงงานที่ผู้ผลิตต้องการ ณ ระดับค่าจ้างต่างๆ ที่เป็น

ความต้องการอย่างต่อเนื่อง ถ้าผู้ผลิตสามารถขยายการผลิตเพิ่มก็ต้องการแรงงานเพิ่มขึ้น ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาค่าจ้างขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของแรงงาน

อุปทานแรงงาน คือ จำนวนแรงงานที่เสนอขาย ณ ระดับอัตราค่าจ้างต่างๆ ในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง

ในการตัดสินใจเลือกจ้างปัจจัยแรงงานเพิ่มขึ้น ผู้ผลิตต้องพิจารณาถึงผลผลิตที่จะเพิ่มขึ้น และราคาของผลผลิต กับค่าจ้าง ถ้าเป็นตลาดแข่งขัน ผู้ผลิตจะจ้างแรงงานเพิ่มเรื่อยๆ จนมูลค่าผลผลิตหน่วยสุดท้ายเท่ากับค่าจ้าง ถ้าเป็นตลาดผูกขาด ผู้ผลิตจะจ้างแรงงานจนรายได้หน่วยสุดท้ายของปัจจัยแรงงานเท่ากับค่าจ้าง เมื่อปัจจัยแรงงานเป็นปัจจัยกึ่งคงที่ ผู้ผลิตต้องพิจารณาแรงงานนอกเหนือจากมูลค่าหน่วยผลิตหน่วยสุดท้ายและค่าจ้างแล้ว ต้องพิจารณาถึงต้นทุนต่างๆ ในการฝึกอบรม ทักษะในการทำงาน เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

3.3) ทฤษฎีด้านพฤติกรรมบุคคล (Personality Theory) คือ การรักษาคูณค่าของศิลปะของงานมากกว่าสิทธิที่จะได้ตอบแทน เพราะบุคคลมักเห็นแก่ประโยชน์ของตนก่อนส่วนรวม สิ่งใดที่ทำให้ได้ผลตอบแทนไม่ว่าเป็นชื่อเสียง ฐานะ หรือผลประโยชน์ มักจะกอบโกยก่อนโดยไม่มองผลเสียที่จะตามมาของบุคคลอื่น

การที่แต่ละบุคคลมีความสามารถที่แตกต่างกัน เช่น ความคิด ความถนัด สิ่งที่ทำจึงมีความแตกต่างกัน การที่มีความสามารถที่ต่างกันทำให้เกิดแนวความคิด การสร้างสรรค์ที่แตกต่างกัน แต่การสร้างสรรค์ที่ดีต้องนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ทฤษฎีนี้จึงมีเพื่อควบคุม คาดการณ์ และแนะนำ เมื่อเราสามารถรู้ในพฤติกรรมของบุคคลแต่ละคนก็สามารถนำความสามารถของเขามาใช้ประโยชน์ได้ (Shippensburg University, George Boeree. Dr. C., personality theories, <<http://www.ship.edu/%7Ecgboree/perscontents.html>. pp. 5/13)

3.4) ทฤษฎีที่ให้สังคมเป็นผู้กำหนดแผนงาน (Social Planning Theory) คือ สังคมเป็นผู้กำหนดความต้องการให้กับผู้ประติษฐ์ หรือผู้สร้างสรรค์ ให้คิดค้นงานเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม มากกว่าการที่ผู้ประติษฐ์ หรือผู้สร้างสรรค์ เป็นผู้นำขึ้นมาออกเสนอแก่สังคม ทำให้ผู้ประติษฐ์ต้องศึกษา และสำรวจความต้องการของสังคมก่อนถึงจะทำออกมา และต้องพัฒนาไปเรื่อยๆ (R&D)

ทฤษฎีเหล่านี้เน้นให้เกิดสวัสดิการสังคมสุทธิ (Net Social Welfare) ซึ่งให้คนมีความคิดสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้น โดยให้มีสิทธิที่ถูกต้อง และมีการคุ้มครองทางกฎหมาย โดยผู้คิดค้นควรจะได้รับชื่อเสียง ค่าแรงในการเสียเวลาคิดค้น หรือต้นทุนค่าเสียโอกาสด้วย

มูลค่าของทฤษฎีขึ้นอยู่กับ การปกป้องคุ้มครองทางกฎหมาย เพื่อไม่ให้คนมาลวงละเมิด หรือขโมยเอาสิทธิ หรือผลประโยชน์จากผู้สร้างสรรค์ไป เพราะถ้ามีการทำของเลียนแบบจะทำให้รายได้ของผู้สร้างสรรค์ลดลง มูลค่าของทรัพย์สินทางปัญญาจะลดลงทำให้ไม่มีคนที่อยากจะผลิตเพื่อเผยแพร่ทำให้ผู้บริโภค หรือสาธารณะชนเกิดความเสียหาย หรือไม่มีทางเลือกในสินค้าตัวอื่นตามความต้องการได้

การตั้งราคาสินค้าผู้ผลิตจะไม่ได้ตั้งราคาตามอุปสงค์ และอุปทาน แต่จะทำการสำรวจความต้องการ และความพอใจในการจ่ายเพื่อซื้อสินค้านั้นๆ ทำให้ผู้ผลิตสามารถตั้งราคาได้สูงกว่าความต้องการของตลาด เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีทรัพย์สินทางปัญญาเป็นส่วนประกอบ ทำให้เป็นการขายแบบผูกขาด เพราะสินค้ามีความแตกต่าง และเป็นที่ต้องการของตลาด (William Fisher, Theories of Intellectual Property, <http://www.law.harvard.edu/Academic_Affairs/coursepages/ffisher/iphistory.html>, pp.1-12)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1) รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ (2547) ได้วิจารณ์ The Mystery of Capital ซึ่งแต่งโดยเฮอรัลด์ เด โซโต ว่าสาเหตุที่ทุนนิยมไม่ประสบความสำเร็จในประเทศกำลังพัฒนาไม่ได้เกิดจากวัฒนธรรมทางการเมือง แต่เพราะระบบกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ของประชาชน และการเปิดโอกาสให้ประชาชนจดทะเบียนได้ยาก มีขีดจำกัดมากมาย ในประเทศกำลังพัฒนา สินทรัพย์ที่มีไม่สามารถใช้เป็นทุนเพื่อสร้างความมั่งคั่งได้ กฎหมายไม่ได้เอื้ออำนวยพอ ทุนในความหมายของเด โซโตหมายถึงศักยภาพในการสร้างมูลค่าส่วนเกิน หรือเป็นใบรับรองสิทธิในทรัพย์สินของคนยากจน ที่จะเป็นสิ่งดึงดูดภาคเศรษฐกิจนอกระบบให้เข้ามาอยู่ในระบบ สามารถนำเอกสารสิทธิ์ที่มีอยู่มาเป็นหลักฐานในการค้าประกันเงินกู้จากสถาบันการเงินได้ โดยเฉพาะคนยากจน

2) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2541) ได้ทำการศึกษาวิจัยด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาว่า ประเทศไทยต้องเผชิญกับแรงกดดันจากประเทศพัฒนาแล้วให้คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเข้มงวด และครอบคลุมมากขึ้นใน 4 ด้าน คือ

- 2.1) การขยายขอบเขตของทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้รับการคุ้มครอง
- 2.2) การเพิ่มสิทธิผูกขาดในทรัพย์สินทางปัญญา เช่นเพิ่มสิทธิในการห้ามนำเข้าซ้ำ (Parallel Import) ต่อสินค้าที่มีลิขสิทธิ์และเครื่องหมายการค้า
- 2.3) การเพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมาย

2.4) การกดดันให้เข้าสู่ระบบทรัพย์สินทางปัญญาที่มีลักษณะโลกาภิวัตน์มากขึ้น ธุรกิจและประชาชนไทยยังเผชิญกับการถูกละเมิดสิทธิ โดยคนไทยด้วยกันเอง และผู้ประกอบการต่างชาติ รวมทั้งภูมิปัญญาชาวบ้านที่ไม่ได้รับผลตอบแทน และการเสียเปรียบในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่มีเงื่อนไขไม่เป็นธรรม

3) สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง (2548) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาให้อยู่ในวาระแห่งชาติ ว่าประเทศไทยต้องเพิ่มขีดความคุ้มครอง แต่ก็ต้องหาทางลดการบังคับปราบปรามอุตสาหกรรมบางอย่างที่ไม่มีความถนัด เพื่อให้นำมาประยุกต์ใช้ในเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างไม่ขัดกติกาสากล สนับสนุนนักวิจัยให้มีแรงจูงใจในการสร้างงาน และสนับสนุนภาคเอกชนให้มีการทำวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มอุปสงค์สำหรับทรัพย์สินทางปัญญาให้เพิ่มขึ้นด้วย และสิ่งที่ต้องทำเร่งด่วน คือการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาให้เพิ่มขึ้น

4) Ove Granstand (2000) ได้กล่าวถึงประเทศญี่ปุ่นว่ามีนโยบายเกี่ยวกับสิทธิบัตรค่อนข้างกว้าง และมีจำนวนมาก ทำให้เกิดกลยุทธ์จำนวนมากเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย และกลยุทธ์เปลี่ยนแปลงตลอดเพื่อให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายนั้น

นอกจากนั้นนโยบายสิทธิบัตรยังต้องมีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกับนโยบายสิทธิบัตรของประเทศข้างเคียง ต้องมีความซับซ้อนในการวางนโยบาย เพื่อให้นโยบายเกิดความสำคัญเพิ่มขึ้น เป็นแรงกระตุ้นให้บริษัทเข้ามาจดสิทธิบัตรเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากนโยบายด้านทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว ยังต้องมีนโยบายด้านการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา การจัดการบริหารธุรกิจ และการจัดการด้านเทคโนโลยี ต้องมีความสัมพันธ์กัน

จากทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ของสิทธิบัตร จะต้องวิเคราะห์ถึงต้นทุน ผลกำไร ผลประโยชน์ และสวัสดิการทางสังคม เพราะฉะนั้นการเพิ่มระยะเวลาในการคุ้มครองจะทำให้มีการประดิษฐ์คิดค้นเพิ่มขึ้น ทำให้ระบบสามารถขับเคลื่อนได้ แต่ผลเสียของระยะเวลาที่คุ้มครองนานเกินไป จะทำให้เกิดการผูกขาดนานขึ้น ประสิทธิภาพของการผลิตจะลดลง ระยะเวลาการคุ้มครองสิทธิจึงมีส่วนสำคัญ

ในการกำหนดนโยบายจะต้องรู้ถึงกฎ ข้อบังคับต่างๆ เพราะมีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า และตลาดโลก จึงควรศึกษาถึงผลประโยชน์โดยรวมที่ประเทศจะได้รับ และผลเสียต่างๆ ที่จะตามมา รวมถึงวิธีการป้องกัน

5) Keith E. Markus (2000) การที่ระบบของทรัพย์สินทางปัญญาจะเข้มแข็งได้ขึ้นอยู่กับลักษณะของความต้องการของผู้บริโภค โครงสร้างตลาด รูปแบบของธุรกิจ และการให้มีการแข่งขันทางธุรกิจอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งใช้กระบวนการทางเศรษฐศาสตร์อย่างง่ายในการอธิบาย

สิ่งที่ทำให้ตลาดข้อมูล ซึ่งเป็นพื้นฐานอย่างหนึ่งของทรัพย์สินทางปัญญาเกิดความล้มเหลว เนื่องจากข้อมูลของทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสินค้าสาธารณะ (Public Good) ซึ่งสินค้าสาธารณะ คือ สินค้าหรือบริการที่ผลิตขึ้นมาแล้วประชาชนทั่วไปได้รับผลประโยชน์ ไม่สามารถใช้ระบบกลไกตลาดในการซื้อขายได้

สินค้าสาธารณะแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

5.1) สินค้าสาธารณะที่แท้จริง (Pure Public Good) ซึ่งมีคุณสมบัติแบ่งย่อย 2 ส่วนที่ควบคู่กัน คือ ไม่เป็นปฏิปักษ์กับบุคคลอื่น (Non-rivalrous) การใช้สินค้า หรือบริการที่ไม่ได้ทำให้เกิดความสูญเสียต่อสินค้าหรือข้อมูลนั้น หรือทำให้ลดน้อยลง ไม่ทำให้บุคคลอื่นที่ต้องการใช้เดือนร้อน และอีกคุณสมบัติ คือ ไม่กีดกันผู้อื่นให้ใช้สินค้าหรือบริการนั้นได้ (Non- Excludable) จากสองคุณสมบัตินี้ทำให้เกิดการใช้สินค้าหรือบริการนั้น โดยไม่ยอมเสียค่าใช้จ่าย (Free Riding) ในกรณีของทรัพย์สินทางปัญญา คือ การไม่ยอมจ่ายในต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากการคิดค้น หรือพัฒนา ทำให้เกิดการลอกเลียนแบบซึ่งมีต้นทุนที่ต่ำกว่า

5.2) สินค้าเอกชนที่แท้จริง (Pure Private Good) มีคุณสมบัติในการเป็นปฏิปักษ์กับบุคคลอื่น และกีดกันไม่ให้บุคคลที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายได้ใช้สินค้าหรือบริการนั้น นอกจากสินค้าเอกชนที่แท้จริงแล้ว สินค้าเอกชนอาจมีคุณสมบัติเพียงอย่างเดียวอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่นเป็นปฏิปักษ์กับบุคคลอื่น แต่ไม่กีดกันการบริโภค คือ ไม่จำเป็นต้องเสียค่าบริการในการใช้สินค้า หรือบริการ แต่การที่บุคคลใดได้ใช้สินค้า หรือบริการนั้นไปแล้วทำให้บุคคลอื่นเสียประโยชน์ในการใช้สินค้า หรือบริการนั้น หรือสินค้านั้นๆ มีปริมาณลดน้อยลงไป หรือไม่เป็นปฏิปักษ์กับบุคคลอื่น แต่กีดกันการบริโภคของบุคคลอื่นที่ไม่ได้เสียค่าใช้จ่ายให้กับสินค้า หรือบริการนั้นๆ แต่การบริโภคของบุคคลที่จ่ายค่าใช้จ่ายให้กับผู้ผลิตแต่ละราย ไม่ได้ทำให้ผลประโยชน์ที่ได้รับจากสินค้า หรือบริการนั้นมีลดลง (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ภาควิชา บริหารธุรกิจ, ความล้มเหลวของตลาดอันเนื่องมาจากผลกระทบภายนอก และสินค้าสาธารณะ, เอกสารประกอบการเรียนวิชา ศ. 613 , 2548 , หน้า 28 – 30)

สังคมควรให้ระบบขับเคลื่อนได้โดยการยอมรับในตัวสิทธิที่ถูกต้อง จึงต้องมีการคุ้มครองข้อมูลและเทคโนโลยีในโครงสร้างของตลาด การขับเคลื่อนจะมีประสิทธิภาพมากเมื่อมีการคิดค้นข้อมูลใหม่ๆ ที่ทำให้สังคมเกิดประโยชน์ และมีมูลค่าในข้อมูลนั้นๆ ซึ่งจะรวมถึงการมี

การที่บริษัททั่วไปขายสินค้าในตลาดแข่งขันสมบูรณ์เท่ากับจุดคุ้มทุน ผู้บริโภคได้รับส่วนเกินมาก แต่ความต้องการที่แท้จริงอาจไม่ได้รับ ไม่มีสิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้น สินค้าจะคล้ายๆ กัน แต่ถ้ามีการคิดค้น ประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ แม้จะทำให้ต้นทุนต่างๆ รวมทั้งต้นทุนในการวิจัย และพัฒนาเพิ่มขึ้น แต่ผู้ผลิตสามารถสร้างราคาที่สูงขึ้นได้ เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้านั้น ราคาจะสูงขึ้น เกิด dead weight loss แม้ส่วนเกินของผู้บริโภคจะลดลง แต่สังคมโดยรวมได้ประโยชน์จากสิ่งประดิษฐ์ใหม่นั้น นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นให้มีการเปลี่ยนแปลงจากผู้บริโภคให้กลายมาเป็นผู้ผลิตแทน

การจัดการระบบต้องมีนโยบายของรัฐในการปกป้องข้อมูล สนับสนุนผู้วิจัย กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาด้านนวัตกรรมใหม่ๆ หรือต่อยอดนวัตกรรมเดิม ลดต้นทุนในการผลิต ปรับโครงสร้างตลาด ความคุ้มครองทางด้านกฎหมายไม่ให้แข็งหรืออ่อนเกินไป ต้องสามารถยืดหยุ่นได้ตามความสามารถของคนในประเทศ เนื่องจากการวางนโยบายต้องมองในระยะยาว การที่รัฐสนับสนุนให้มีการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ พัฒนาระบบเทคโนโลยี ของภาคเอกชน เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้น

ในขณะที่กระบวนการของแต่ละประเทศแตกต่างกัน การวางนโยบายจึงแตกต่างกันด้วย และมีการพัฒนาดัดแปลงให้เข้ากับมาตรฐานการค้าโลก เพราะทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า ถ้าการวางนโยบายในแต่ละประเทศล้มเหลวจะเกิดความไม่สมบูรณ์ในตลาดโลก ประเทศที่ระบบทรัพย์สินทางปัญญามีความเข้มแข็งจะได้ประโยชน์ แต่ประเทศอื่นๆ จะสูญเสียผลประโยชน์ไป และระบบจะขับเคลื่อนอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

6) IP Academy Singapore (ไม่ระบุปี) ได้ทำการศึกษาความสำคัญของเศรษฐกิจในนวัตกรรมใหม่ของสิงคโปร์ และตัวประกอบที่มีอิทธิพลในความสัมพันธ์ของทรัพย์สินทางปัญญา และการเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งต้องมองถึงพื้นฐานในภาคอุตสาหกรรมที่มีส่วนประกอบของทรัพย์สินทางปัญญา การคาดการณ์ในการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ และการนำมาใช้ประโยชน์

จากการสำรวจบริษัทที่มีระบบการจัดการ มีค่าใช้จ่ายในการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ มีการจัดอันดับขึ้นส่วนประกอบในอุตสาหกรรมชั้นสูง และส่วนการบริการ พบว่าบริษัทมีการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ถึง 75% ภายในระยะเวลา 3 ปี ทำให้มีการค้าเพิ่มขึ้นจากเดิม

ความสัมพันธ์ของระดับนวัตกรรมที่มีการคิดค้นใหม่ และการนำไปใช้ พบว่า การสร้างสรรค์งานมีจำนวนต่ำเพียง 1 ใน 3 ของบริษัทที่มาขอจดสิทธิบัตร และมีเพียง 28% ที่ประสบความสำเร็จ บริษัทผู้ประกอบการรายใหม่มีแนวโน้มในการจดสิทธิบัตรหรือสิ่งที่มีทรัพย์สินทางปัญญาเป็นส่วนประกอบเพิ่มขึ้น ทำให้รายได้ของบริษัทเพิ่มขึ้น สิทธิบัตรส่วนใหญ่เกิดจากบริษัทกำลังพัฒนาผลิตภัณฑ์ และกระบวนการผลิต หรือการกระตุ้นให้มีการผลิตเอง หรือให้คนอื่นมาใช้สิทธิในการผลิตแทน แต่มีบริษัทจำนวนมากที่ไม่สามารถนำสิทธิบัตรเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ได้จริง และหลายบริษัทไม่สามารถทำให้ผู้บริโภคเกิดความซื่อสัตย์ ยึดติดในตราสินค้าได้ จึงไม่สามารถนำทรัพย์สินทางปัญญานั้นไปใช้ได้อย่างเต็มที่ จึงต้องมีกลยุทธ์ในการป้องกันทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อนำไปใช้ประโยชน์เพื่อให้ได้เปรียบทางการแข่งขัน (competitive advantage)

สิงคโปร์สนับสนุนให้มีการสร้างกรอบโครงสร้างสำหรับปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา และการฟ้องร้องการละเมิดสิทธิ ฐานการผลิตของสิงคโปร์ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนจากต่างชาติ ส่วนการให้ผู้อื่นนำสิทธิไปใช้ในการผลิตมีจำนวนไม่มากนักในประเทศสิงคโปร์ ส่วนนโยบายจะเน้นด้านการสร้างกำลังการผลิตให้เต็มที่ และพัฒนาให้มีผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญาด้านนวัตกรรมใหม่ๆ ในภาคอุตสาหกรรมให้เพิ่มขึ้น รวมทั้งเน้นถึงความสำคัญของการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ของบริษัทเอกชน และการบริหารจัดการ

7) IP Academy Singapore (ไม่ระบุปี) จากการศึกษาของการใช้ประโยชน์จากกรอบโครงสร้างของ WIPO การคาดการณ์ในลิขสิทธิ์ทางอุตสาหกรรมของสิงคโปร์ ในปี 2003 พบว่าทั้งผลผลิตเพิ่มขึ้น การจ้างงานเพิ่มขึ้น สินค้ามีมูลค่าเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ GDP ของประเทศเพิ่มขึ้น เศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น

กิจกรรมต่างๆ ในด้าน Input – output ของเศรษฐกิจล้วนมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน ลิขสิทธิ์ของสิงคโปร์จะเป็นระบบ Multiplier ตามสูตรดังนี้

$$\text{Output Multiplier} = (\text{Direct Output} + \text{Indirect Output}) / \text{Direct Output}$$

$$\text{Value Added Multiplier} = (\text{Direct Value Added} + \text{Indirect Value Added}) /$$

Direct Output

8) สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ (ไม่ระบุปี) สำนวจความรู้จักความเข้าใจ และผลการดำเนินงานโครงการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน โดยสำรวจผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา 395 ราย พบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.1 (348 ราย) เข้าร่วมโครงการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน ในจำนวนนี้ ร้อยละ 54.0 (188 ราย) ยื่นขอกู้เงิน แต่มีผู้ได้รับอนุมัติสินเชื่อเพียงร้อยละ 26.1 ของผู้ยื่นขอกู้เงิน (49 ราย)

ในจำนวนผู้ได้รับอนุมัติสินเชื่อ ส่วนใหญ่ร้อยละ 79.6 (39 ราย) ใช้เครื่องหมายการค้าเป็นหลักประกัน รองลงมาได้แก่ สิทธิบัตร และอนุสิทธิบัตร ร้อยละ 18.4 (9 ราย) มีเพียง 1 ราย (ร้อยละ 2.0) ใช้ลิขสิทธิ์เป็นหลักประกัน เมื่อจำแนกผู้ได้รับอนุมัติสินเชื่อตามประเภทธุรกิจ พบว่าเป็นกิจการประเภทการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ร้อยละ 28.6 (14 ราย) การผลิตเฟอร์นิเจอร์ ร้อยละ 20.4 (10 ราย) ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และเคมีภัณฑ์ ร้อยละ 18.4 (9 ราย) ส่วนที่เหลือเป็นการผลิตของขวัญ ของที่ระลึก หัตถกรรม เครื่องหนัง พิววีซี และอุปกรณ์กีฬา และอื่นๆ ร้อยละ 32.6 (16 ราย) และในจำนวนเหล่านี้เกือบทั้งหมด ร้อยละ 93.9 (46 ราย) เป็นผู้ประกอบธุรกิจเดิมอยู่แล้วก่อนเข้าร่วมโครงการฯ การกู้เงินมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาธุรกิจเดิม ส่วนผู้ประกอบการรายใหม่มีเพียงร้อยละ 6.1 (3 ราย) ที่กู้เงินเพื่อเริ่มดำเนินธุรกิจใหม่ นอกจากนี้ ร้อยละ 77.5 (38 ราย) ไม่มีหนี้เดิม มีเพียง 11 ราย (ร้อยละ 22.5) ที่มีหนี้เดิมอยู่แล้ว

ผู้ที่ยื่นขอกู้เงิน แต่ไม่ได้รับการอนุมัติสินเชื่อ จำนวน 139 ราย (ร้อยละ 73.9 ของผู้ยื่นขอกู้เงินทั้งหมด) มีลักษณะการประกอบธุรกิจไม่แตกต่างจากผู้ได้รับอนุมัติสินเชื่อ กล่าวคือ เป็นธุรกิจประเภทการแปรรูปผลิตภัณฑ์ 38 ราย ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และเคมีภัณฑ์ 24 ราย การผลิตของขวัญ ของที่ระลึก และหัตถกรรม 21 ราย เครื่องหนัง พิววีซี อุปกรณ์กีฬา 17 ราย เฟอร์นิเจอร์ 9 ราย และอื่นๆ 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.3 17.3 15.1 12.2 6.5 และ 21.6 ของจำนวนผู้ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อตามลำดับ ทั้งนี้ส่วนใหญ่ใช้เครื่องหมายการค้าเป็นหลักประกัน รองลงมาได้แก่ สิทธิบัตร และอนุสิทธิบัตร และลิขสิทธิ์ตามลำดับ วัตถุประสงค์การกู้เงินส่วนใหญ่ เพื่อพัฒนาธุรกิจเดิม และส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินกับสถาบันการเงิน

สำหรับผู้ไม่เข้าร่วมโครงการ (47 ราย ร้อยละ 11.9 ของกลุ่มตัวอย่าง) หรือผู้เข้าร่วมโครงการ แต่ไม่ยื่นขอกู้เงิน (160 ราย ร้อยละ 46.0 ของผู้เข้าร่วมโครงการฯ) มีเหตุผลต่างๆ ได้แก่ ไม่มีความจำเป็นต้องกู้เงิน เป็นหนี้มากอยู่แล้ว ไม่มีแผนธุรกิจ ไม่สนใจ เพราะวงเงินกู้ยืม และรายละเอียดขั้นตอนการกู้ยืมมาก

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับข้อดี ข้อเสียของโครงการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน เห็นว่า โครงการฯ มีข้อดี คือ เพิ่มโอกาสให้ผู้ครองครองทรัพย์สินทางปัญญาเข้าถึงแหล่งทุน กระตุ้นให้มีการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ หรือเพิ่มมูลค่ากระตุ้นให้ผู้ประกอบการทำธุรกิจอย่างจริงจัง และมีระบบ เป็นการพัฒนาธุรกิจขนาดกลาง และขนาดเล็ก แต่โครงการฯ ก็มีข้อเสียในเรื่องวิธีปฏิบัติที่มีขั้นตอนมาก ค่าเช่า การประเมินสินทรัพย์มีข้อจำกัด เรื่องบุคลากรที่เชี่ยวชาญ เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาขาดความรู้ความเข้าใจในการนำไปใช้เชิงพาณิชย์ เขียนแผนธุรกิจไม่เป็น ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการตลาด การบริหารจัดการทาง

การเงิน และหลักประกันที่เป็นทรัพย์สินทางปัญญา ยังไม่เป็นที่ยอมรับของสถาบันการเงิน (โครงการสำรวจความรู้ ความเข้าใจ และผลการดำเนินโครงการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน, รายงานผลการศึกษาระดับสมบูรณ, ศูนย์บริการวิชาการสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ไม่ระบุปี, หน้า 3-2 – 5-3)